

Mila Milosavljević

Spomenar

Istine iz životne
škole uspešnih

Copyright © 2010, Mila Milosavljević
Copyright © 2010 ilustracija na naslovnoj strani,
Slobodanka Rakić Šefer
Copyright © 2010 za srpsko izdanje, LAGUNA

Spomenar

SADRŽAJ

<i>Predgovor</i>	11
Biljana Krstić	13
Bora Đorđević	18
Bora Dugić	24
Boris Bizetić	32
Cune Gojković	39
David Albahari	47
Dobrica Erić	52
Dojna Galić-Bar	59
Dušan Miklja	63
Eva Ras	68
Gordana Kuić	76
Igor Marojević	84
Ivan Bekjarev	89
Ivana Kuzmanović	95
Ivana Mihić	101

Ivana Vujić	108
Ivana Žigon	114
Jadranka Jovanović	118
Janoš Mesaroš	124
Jasmina Ana	132
Jasmina Mihajlović	137
Jovan Ćirilov	142
Jug Radivojević	148
Konstantin Kostjukov	154
Kosta Bunuševac	162
Leontina Vukomanović	168
Lepa Brena	173
Ljiljana Blagojević	181
Ljiljana Habjanović-Đurović	186
Ljubica Arsić	190
Margit Savović	196
Milica Milša	205
Milorad Pavić	209
Miodrag – Mića Jakšić	218
Mira Stupica	224
Mirjana Bobić-Mojsilović	228
Miroslav Ilić	233
Momo Kapor	242
Nebojša Bradić	248
Nikola Malović	253
Olja Ivanjicki	260
Pavle Aksentijević	269

Princeza Jelisaveta	274
Rada Đuričin	281
Radoš Bajić	287
Ružica Sokić	294
Slobodanka Rakić-Šefer	302
Srba Ignjatović	310
Svetlana Bojković	317
Svetlana Velmar-Janković	324
Uroš Petrović	329
Vanja Bulić	334
Vera Čukić	343
Zdravko Čolić	351
Živan Saramandić	357

PREDGOVOR

Spomenar je plod višegodišnjeg rada koji je za cilj imao da pruži nov i drugačiji pogled na unutrašnji svet naših poznatih umetnika i javnih ličnosti. S jedne strane, to je knjiga koja predstavlja specifičnu formu intervjua, koja podrazumeva niz pitanja, uglavnom intimnog karaktera, postavljenih svakom od sagovornika, sačinjenih tako da potaknu originalne, neposredne odgovore i sagovornika otkriju u novom svetlu, iz sasvim novog ugla. S druge strane, reč je o objedinjavanju dragocene dokumentarne građe, niza svedočanstava o individualnom duhovnom životu ličnosti od kojih će mnoge ostaviti dubok trag u istoriji naše nacionalne kulture i umetnosti.

U *Spomenaru* su sabrani intervjui rađeni od 2004. do 2009. godine, objavljeni u *Frankfurtskim vestima* i magazinu *Stil*. Bilo da je reč o književnosti, muzici, slikarstvu, javnoj sceni, u *Spomenar* su upisani ljudi koji obeležavaju vreme u kome živimo. Sve su to naši savremenici, stvaraoci koje gledamo u pozorištu, na televiziji, i na filmskom platnu, ili viđamo na književnim večerima, sajmovima knjiga, u koncertnim dvoranama, na izložbama slika. Neki od njih su prave žive legende. A neki

su u legendu otišli dok je ova knjiga nastajala. Najpre i naša velika likovna umetnica Olja Ivanjicki, a potom i dva velikana srpske književne scene Milorad Pavić i Momo Kapor.

Novo doba potisnulo je divan običaj zapisivanja trenutaka i opisivanja ljudi koji su obeležili nečije vreme između prvog udaha i poslednjeg izdaha. Uprkos tome što se o poznatima danas dosta govori i piše, mnoge pojedinosti koje određuju njihove živote za spoljni svet ostaju tajna. Stoga su u ovoj knjizi promišljanja o životu, ljubavi, patnji i radosti, uspomene i sećanja poznatih ličnosti predstavljeni kroz odgovore na pitanja na koja smo svi mi nekada odgovarali u spomenarima. To nije svetlo iza scene, niti pak zadiranje u privatnost. *Spomenar* otkriva snove, želje, promišljanja, stavove sagovornika o svemu onome što je za jednu zvezdu, umetnika, stvaraoca jednako važno kao i za običnog čoveka. Sagovornici su bili listom odabrani po svojim dostignućima u oblasti kojom se bave.

Kako to biva u spomenarima, sagovornici su se upisivali svako na svoj način, bez obaveze da odgovore na svako pitanje. Bili su slobodni da nekad napišu i koji redak više, ili da dopišu ono što sami žele. Ponekad i da ne napišu, da ne otkriju baš sve: nekada je to datum rođenja, ili poneki stav ili činjenica koje su želeli da izostave. Pri tom su rekli mnogo o sebi i svetlu koji ih okružuje, kao i o tajanstvenim sponama koje ih spajaju s tim svetom, s drugim ličnostima, raznim podnebljima, gradovima, prošlim i sadašnjim događajima. Najzad, pred čitaocem je prava mala riznica mudrosti koja uzgred odgoneta mnoge tajne poznatih, uspešnih i slavni ljudi.

Biljana Krstić

muzička umetnica

LIČNA KARTA

Datum rođenja: 9. novembar
1955. godine

Mesto rođenja: Niš

Roditelji: Roksanda i Velimir

xx

Vaš zavičaj?

– Još uvek u sebi nosim mirise i slike Niša iz vremena moga detinjstva, kao da je vreme stalo.

Najdraža uspomena iz detinjstva?

– Pecanje s tatom.

Prva ljubav?

– Miša s drugog sprata.

Osoba ili događaj koji je dao neizbrisiv pečat Vašem budućem životu?

– Mama.

Uzor?

– Profesor Radojica Milosavljević iz Niša.

Sreća?

– Najbitnija stvar u životu. Želja za srećom stvara sve naše želje.

Ljubav?

– Druga najbitnija stvar u životu. Izvor snage i pozitivne energije.

Lepota?

– Ako mislite na duhovnu, još jedna bitna stvar u životu.

Život?

– Jednom se živi i to bi stalno trebalo imati na umu. „Mi smo srećni gosti na ovoj planeti, niti dolazimo svojom voljom, niti odlazimo svojom voljom“ (Duško Radović).

Vera?

– Bez vere nema ničega: ni sreće, ni ljubavi, ni lepote, ni duše...

Prijateljstvo?

– Davanje i primanje, razumevanje i praštanje, večito traganje za našim drugim JA.

Slava?

– Najstrašnije je postati zavisian od sopstvene važnosti. Sebe smatram slavnom samo kada su posredi ljudi koji me interesuju i najvažnije mi je kako me oni vide.

Brak?

– Kao institucija – može se živeti i bez njega.

Muškarci?

– Ne razmišljam o muškarcima.

Porodica?

– Odrasla sam u divnoj porodici, punoj ljubavi i razumevanja. Danas, kao Miličina i Lenkina mama, trudim se da im pružim isto – oazu mira, ravnoteže i ljubavi.

Dom?

– Tu mi je najlepše i tu donosim sve odluke.

Domovina?

– Bez obzira na sva događanja, ne bih je nikada menjala.

Praštanje?

– „Kad oprostiš biće i tebi oprošteno.“

Kajanje?

– Samo onaj ko je spreman da se pokaje može i da oprosti.

Najveća vrednost u životu?

– Deca.

Deca?

– Božji dar, velika radost i velika odgovornost.

Politika?

– Brr...

Zdravlje?

– Ništa bez zdravlja. Kažu da je u životu najvažnije biti zdrav i imati prijatelje.

Smrt?

– Prirodan proces kao i samo rađanje – deo života – poslednja istina.

Vernost?

– Trudim se da budem verna putu koji sam izabrala.

Novac?

– Treba da nam služi, a ne da mu budemo sluga.

Muzičko delo?

– Klavirski koncerti Sergeja Rahmanjinova.

Omiljena pesma, melodija?

– Pesme koje trenutno radim.

Knjiga?

– Ova koju trenutno čitam: *Blago cara Radovana* Jovana Dučića.

Film?

– *Engleski pacijent*.

Pozorišna predstava?

– *Ljubavno pismo* – gledala sam ga neverovatnih šezdeset puta.

Boja?

– Bela.

Putovanja?

– Volim da putujem, a za mene je svakako najimpresivnije bilo putovanje u Brazil. Prijatni ljudi, otvorenog srca, sjajno su uklopili svoj mentalitet i duh sa okruženjem i učinili svoj siromašni život pravim rajem na zemlji.

Osobine koje najviše cenite kod drugih ljudi?

– Iskrenost i otvorenost.

Koje biste svoje vrline prvo istakli?

– Nisam sebična, umem i hoću da se posvetim drugima i čini mi se da u svemu imam mere.

A koje mane?

– Tvrđoglavost i isključivost me ponekad skupo koštaju.

Kako se odnosite prema neprijateljima?

– Opraštam samo njihovu glupost, a samim tim i najveći deo njihove zloće.

Vaša najbolja odluka u životu?

– Bistrik.

Najgora odluka?

– Bilo je možda nekih pogrešnih ali najgorih... ne sećam se.

Da možete da menjate svoj životni put, šta biste menjali?

– Ranije bih počela da se bavim ovim čime se sada bavim.

Najveći san?

– Ostvario se.

Neostvoreni san, želja?

– Kažem, ostvario se.

Verujete li u sudbinu?

– U trenucima slabosti ponekad i poverujem.

Verujete li u onostrano?

– Potpuno mi je neobjašnjiv osećaj koji sam imala kada sam ostala bez roditelja.

Najveća radost u Vašem životu?

– Opet deca.

Najveća tuga?

– Smrt roditelja.

Vaš životni moto?

– „Više vredi jedan glupak koji hoda od deset intelektualaca koji sede.“ Zato ja trčim!

Kada bi trebalo u jednoj rečenici da predstavite sebe, kako bi ona glasila?

– Pogledajte *Spomenar* – tu je sve rečeno.

Najdraža uspomena u životu?

– Čuvam još veštački suncokret iz vremena „Suncokreta“.

Bora Đorđević

rok muzičar

LIČNA KARTA

Datum rođenja: 1. novembar
1952. godine

Mesto rođenja: Čačak

Roditelji: Dragoljub i Nerandža

Zavičaj?

– Morava. Naravno da sam vezan i dan-danas za Čačak. Moglo bi se reći da sam na privremenom radu u Beogradu ili pak – Beograđanin rodnom iz Čačka. Čačka se nikada nisam odrekao jer bi me odmah linčovali. Tamo ne vlada lokal-patriotizam, već lokal-šovinizam. Čačak nije grad. On je stanje duha.

Prva ljubav?

– Zajedno smo piškili u pesku...

Detinjstvo?

– Svih sedamnaest godina provedenih tamo. Kada se u provinciji rodiš i odrasteš, onda moraš da budeš uporniji i vredniji od svojih vršnjaka iz prestonice. Posle sve ide lakše.

Najdraža uspomena iz detinjstva?

– Morava.

Osoba ili događaj koji je ostavio neizbrisiv pečat u Vašem budućem životu?

– Ima nekoliko ljudi koji su uticali na mene. Svi su, nažalost, pokojni. Pre svih Zoran Radmilović, kome sam se često obraćao

nazivajući ga svojim učiteljem. Zatim, tu je Aca Popović, jedan od naših najboljih dramskih pisaca, koji je u neku ruku bio guru talentovanim klincima. Čika Duško Radović, od koga sam naučio da štedim reči i, srećom i danas živ, najveći srpski pesnik Matija Bećković.

Sreća?

– Ne znam da li je to Šopenhauerova misao, ali čovek je uglavnom nesrećan. Postavi sebi cilj, nesrećan je dok ga ne ispuni, kad ga ispuni, bude kratko vreme srećan, dok ne postavi sebi novi cilj. Mi smo u ovom vremenu zaboravili da se radujemo malim stvarima, a to je velika stvar.

Lepota?

– U godinama u kojima sam, bliža mi je duhovna lepota. Srbi su za mene mnogo lep narod. Putovao sam mnogo po Zapadu i shvatio da tamo te „lepe primerke“ čuvaju negde, valjda za televiziju, modne piste, prostituciju. Na ulicama većine svetskih metropola mogu se sresti mahom ružni ili bar nelepi ljudi, bezličnih lica. Tamo su lepi ljudi zaista prava retkost. Kad se pogleda s te strane, Srbi su mnogo lep narod. To je naročito uočljivo u proleće. Toliko lepote s prvim suncem zapljusne naše ulice da je za ljude u godinama pomalo opasna prolećna šetnja ulicama Beograda.

Ljubav?

– Pokretačka snaga. Osnov svega. Novi svetski poredak ima tendenciju da ukine ljubav. Ako je, recimo u Americi, normalno da se čovek oženi kućnim ljubimcem, o čemu mi govorimo?

Život?

– Život ima jedan krupan nedostatak. Koliko god da traje, uvek bude – kratak!

Vera?

– I to je svakako jedna od stvari koja je u trendu ukidanja po nekom zakonu koji su nam naturili: grupa od deset ljudi koja osnuje versku zajednicu može da bude ravna pravoslavnoj crkvi.

Slava?

– Veoma je opasno kad čovek odleti u slavu. Potpuno nespreman oseti poroke, lovu... Ume da padne, a onda je taj pad mnogo bolan. Pisao sam dosta o tome...

Brak?

– Brak i porodica su iznad svega. Sreća je da su to kategorije koje se ovde poštuju i uvažavaju. Kao što rekoh, danas u svetu možete da sklopite brak sa psom ili čak drvetom, i to je strašna devalvacija.

Porodica?

– Iznad svega.

Prijateljstvo?

– Prava stvar ako nisu u pitanju interesi. I prijateljstvo se, poput svih istinskih vrednosti u životu, izgleda ukida prema novim pravilima novog svetskog poretka.

Dom?

– Naravno da je to pribežište, poslednja oaza kojoj se vraćaš. Dođeš kući, s tezgje, umoran, deca spavaju, žena otvori jedno oko i kaže: „Da li si oprao noge?“ Jedino ti se kuće obraduje, maše repom. Tebi toplo oko srca. Odeš, recimo, u Sloveniju, gde je sve tako čisto, besprekorno, nigde pikavca, lista, vlada red. Pređeš granicu, dođeš u Beograd, kaos u saobraćaju, čuju se milicijske motorole, obavestavaju jedni druge o, uslovno rečeno, nedisciplini nekog, recimo, pijanog vozača ili jure nekog zbog nečega još krupnijeg a tebi opet toplo oko srca. Došao si kući.

Domovina?

– Dovoljno sam patriota. Pogledajte ove tetovaže pa će vam sve biti jasno. (Pokazuje istetovirani grb Srbije na levoj mišici.)

Žene – muškarci?

– Odnos žene i muškarca je kroz vekove najnormalnija relacija među polovima. Evo jednog mog stiha koji će tu relaciju bliže

dočarati: „Pa rutinski odradimo i grabljivo obradimo. Ljubav cveta, a u stvari mužjak se sa ženkom pari.“

Osobine koje cenite kod drugih?

– Iskrenost, otvorenost.

Vaše vrline?

– Neka drugi pričaju o meni. Ne bih mogao da ističem svoje vrline.

Mane?

– Debeo sam i tvrdoglav. Bio sam nekad vredniji.

Kako se odnosite prema neprijateljima?

– Ignorišem ih prema zasluži. Umem da budem neprijatan.

Praštanje?

– Koliko sam samo puta rekao da neću oprostiti, pa sam prešao preko mnogo čega i – oprostio. Nisam neko zloпамtilo, ali ako nekog pređeš jedanput, dvaput, triput... I praštanje ima granica.

Kajanje?

– Ljudski je oprostiti i pokajati se.

Najveća vrednost u životu?

– Sve te lepe stvari i kategorije koje u ovom vremenu pokušavaju da satru: ljubav, brak, porodica, vera, prijateljstvo. Sistem vrednosti je mnogo poremećen. Za svakoga to može biti nešto drugo.

Najveća radost?

– Moja deca.

Najveća tuga?

– Sve što je ružno i tužno potiskujem i pokušavam da zaboravim.

Vaš najveći san?

– Voleo bih da otputujem do Južne Amerike.

Novac?

– Imam slab odnos prema novcu. Samo primetim kad ga nema. Onda se potrudim da ga zaradim. Bolje pitajte Dinkića o tome, on ume s novcem.

Zdravlje?

– Za mene ono znači isto što i za prosečnog Srbina seljaka koji kaže: „Lekar mi je zabranio da pijem, pušim, da jedem slano, da jedem masno. Pa od čega ću onda da umrem?“

Vernost?

– Znae, ja kupim ponekad novosadski *Svet* da vidim da li sam te nedelje j... nešto.

Politika?

– Ne bavim se politikom, ali opet, ne poznajem ni jednog jedinog Srbina koji se ne bavi politikom. Mi imamo taj problem da svaki Srbin misli da može da bude selektor fudbalske reprezentacije i predsednik države. Ta se politika uglavnom „vodila“ po kafanama, pa nam ih valjda zato i ukidaju.

Smrt?

– Napisao sam i objavio da sam odlučio da ne umrem. Ne znam šta bih radio posle.

Verujete li u sudbinu?

– Verujem u Boga i sudbinu.

Verujete li u onostrano?

– Da, svakako.

Da možete da menjate svoj životni put, šta biste promenili?

– Ne bih menjao ništa, samo bih smanjio kilažu.

Najbolja odluka?

– Čovek donosi raznorazne odluke u životu. Ne bih znao koja mi je bila najbolja.

Najgora odluka?

– Ne postoji, mislim da bih sve ponovio i u nekom drugom životu.

Životni moto?

– Opet iz mog pesničkog opusa:
„Kad bolje pogledam čovečanstvo, onda mi dođe da napustim članstvo, jer se danas ljudska bića zovu ljudska bez pokrića. Prosto čeznem da iščeznem.
Ništa bitno, jedan atom na putu ka nepoznatom.“

Najdraža uspomena?

– To je poseta klinaca iz Čačka, koji su mi tom prilikom doneli amblem iz moje gimnazije i jedan kamen iz Morave.

Knjiga?

– *Kad su cvetale tikve* Dragoslava Mihajlovića.

Muzičko delo?

– To je pesma *Prezir*.

Film?

– *Kad budem mrtav i beo* Živojina Pavlovića.

Pozorišna predstava?

– *Kralj Ibi, Lutka sa naslovne strane*.

Boja?

– Crna.

Putovanje?

– Kad odem na put, jedva čekam da se vratim, a kada se vratim, jedva čekam da otputujem. Zaluden sam Južnom Afrikom. Sanjam da je pređem celu. Ima, na sreću, mojih istomišljenika, pa sam tako sa Bobom Petrovićem, koji ima istu tu ideju, „krstario“ ovim parčetom Zemljine kugle. Išli smo oko sto petnaest kilometara kroz opasne predele, adrenalin je, naravno, činio svoje.

Kada bi trebalo da u jednoj rečenici predstavite sebe, kako bi ona glasila?

– Svaštar sam. Bavim se svim i svačim.

Bora Dugić

muzički umetnik

LIČNA KARTA

Datum rođenja: 10. jun

1949. godine

Mesto rođenja: Đurđevo

Kako biste u jednoj rečenici predstavili sebe?

– Sve što je dobro – to sam ja i sve što ne valja – to sam takođe ja.

Zavičaj?

– Ja sam u zavičaju proveo osam godina svoga života i, poput ostale dece, nosim te prve impresije iz detinjstva kao jače od ostalih, jer prva spoznaja da postoji zrak sunca – vezana je za zavičaj. Sva kasnija viđenja i snoviđenja nisu tome ravna.

Prva ljubav?

– Dogodila se, naravno kao i svima nama, u najranijem detinjstvu. Sećam se devojčice rumenih obrašćica u koju su svi bili zaljubljeni. Bilo je to u trećem razredu osnovne škole. To je dečja ljubav. Ona prava prva ljubav dogodila se u vreme gimnazijskih dana. Ime nije važno, važna je pojava.

Osoba ili događaj koji je ostavio neizbrisiv trag u Vašem budućem životu?

– Bio sam u četvrtom razredu osnovne škole kada sam dobio jedan veliki živi dar – učiteljicu Radmilu Marin. Bila je divna, plemenita osoba. Trebalo je da organizuje novogodišnju priredbu, pa nas je sve pozvala da se prijavimo i predložimo šta

bismo izveli. Deca su se prijavljivala, a ja sam se skrivao i nekako bio po strani. Moj drugar Mihajlo me je „prijavio“, rekavši da kad god prođe pored mog prozora, čuje kako ja dobro sviram. Kad sam rekao da nemam svoju frulu, doneli su mi je i ubedili me da nastupim. Kad je učiteljica videla da sam se stegao, da imam tremu, rekla je: „Šta si se stegao, sviraj! Možda će ti to parče drveta značiti više nego sve škole koje završiš!“ Tako je i bilo. To je moja sudbinska rečenica.

Najdraža uspomena iz detinjstva?

– U obilju uspomena teško je odabrati najdražu. Mogao bih da kažem da je to bio moj prvi susret sa instrumentom koji je obeležio moj život – frulom, koju sam prvi put video kada je zaspivala u rukama mog dede koji je bio odličan frulaš. Druga divna uspomena mog detinjstva je trenutak kada mi je ujak kao petogodišnjem dečaku poklonio frulu.

Uzor?

– Uzora je bilo mnogo kada je muzika posredi. U Kragujevcu, u vreme moje mladosti, među mojim vršnjacima ukusi su bili podeljeni između zabavne i narodne muzike. Opredelio sam se za zabavnu, mada se nisam odrekao narodne. Moji uzori u muzičkom svetu bili su: Đorđe Marjanović, Miki Jevremović, Zlatko Golubović, potom i „Bitlsi“. Ipak, moram da kažem da mi je Đorđe Marjanović i dan-danas *persona grata*, jedini čovek koji je uspeo da živi kao netaknuta veličina. Vrlo sam srećan što ga lično poznajem.

Brak?

– Brak je jedan model života udvoje koji je, verovatno, posle duže evolucije kroz različite ljudske zajednice došao do nivoa da se tretira kao loše rešenje a da pri tom neko bolje – ne postoji. Brak kao zajednica koja ima za cilj produženje vrste, vaspitanje podmlatka i uzdizanje zajednice, jeste jedna ćelija društva,

ćelija svakog sistema, bez obzira na to o kom se sistemu radi. Kad se brakom nazove nakazna i nastrana zajednica bića istog pola, život na Zemlji biva ugrožen.

Vernost?

– Vernost je pre svega vrsta poštovanja, ideja kojoj ste verni. Ta ideja može biti i osoba.

Deca?

– Imam dobru decu – Jasminu i Bojana. Oboje žive u Americi.

Porodica?

– Brak plus deca jednako je porodica. Porodica je nešto što se u poslednje vreme veoma lako rasipa. Deca odlaze negde daleko, roditelji ostaju sami. Traganje za boljim životom, bar u ovim našim krajevima, ugrožava porodicu kao instituciju. Sloboda ljudskih migracija nekada za cenu ima porodičnu sreću. No, kad-tad porodica će vratiti svoj sjaj koji jedino obećava opstanak i zdrav razvoj svakog društva.

Dom?

– Obično ljudi pod domom podrazumevaju fizički pojam, zdanje u kojem je nastanjena jedna porodica. Ipak je to nešto mnogo, mnogo više. To je sveto mesto gde jedinka ima nepovredivu autonomiju, ali i mesto topline, ljubavi, pažnje. To se ne može meriti s nekim drugim modelima kojima se teži da bi se dom zamenio.

Domovina?

– To je mesto gde se nalazi naš dom, domovi naših prijatelja, rođaka, domovi ljudi sličnih po jeziku, veri, mentalitetu. To osećanje pripadnosti domovini nešto je verovatno nastalo još u davna vremena, kad su ljudi tek počeli da obeležavaju teritoriju, da je brane, da se za nju bore. Otud je osećaj patriotizma tako duboko usađen u gotovo svakom čoveku, pa i u meni.

Politika?

– Zbog svih razlika koje postoje među ljudima politika i postoji. Da je manje razlika, bilo bi i manje prostora za politiku. Politika je nešto bez čega se danas ne može, ali je, nažalost, i nešto što je u bliskoj prošlosti, ali i sadašnjosti, donelo velike nesreće ljudskom rodu. Političari moraju da shvate da u svojim rukama drže ubojito oružje koje može da uništi naciju koju predvode.

Prijateljstvo?

– Srećan je onaj ko ima jednog prijatelja, ali prijateljstvo je veoma elastičan pojam koji podrazumeva toplinu u odnosima pojedinaca, grupa, vera. Ta toplina predstavlja radost života u najširem smislu. Tužan je onaj ko ne oseća potrebu da nekome pomogne, već samo potrebu da njemu pomogne.

Osobine koje najviše cenite kod drugih ljudi?

– Poštenje, principijelnost i lepo vaspitanje.

Odnos prema neprijateljima?

– Zavisí od neprijatelja.

Praštanje?

– Praštanje je privilegija, mogućnost da se apstrahuje nešto loše što je učinjeno, da se umesto kamena baci hleb. To je jedna mogućnost koja se kao privilegija pruža ljudskom biću. Nažalost, smatram da ljudi još nisu na tom nivou svesti da istinski praštaju, u skladu sa izvornom hrišćanskom idejom da se praštanjem ljudi uzdižu ka Bogu.

Kajanje?

– To je takođe jedna hrišćanska kategorija.

Sreća?

– Sreća je izbeći put koji ste hteli da izbegnete. Sreća je izbeći put koji niste hteli da izbegnete a loš je. Sreća je ako vas vole oni koje volite i ako vas poštuju oni koje poštujete. Sreća je kad

imate nekog pred kim možete da plaćete i kad vas ima neko pred kim može da zaplaće. Sreća je imati prijatelja, jer bojim se da ova definicija nema množinu. Ako imate jednog prijatelja, onda ste veoma bogat čovek. Sreća je ako sanjate i ako vam se neki od snova ostvari na javi. Sreća je ako dovoljno dugo živite da možete da ostvarite svoje snove.

Vrline?

– Principijelnost.

Mane?

– Sitničavost.

Ljubav?

– Ljubav je sve ono lepo, pozitivno, spontano, saosećajno što se dešava među ljudskim bićima. Voleti nekog velika je privilegija. Tek ako shvatite kolika je mržnja među ljudima u današnje vreme, postaje vam jasno koliko znači samo jedno zrnce ljubavi. Ljubav ne bih definisao kao odnos među polovima, jer ona definitivno postoji kao takva i da nije tako, bio bi verovatno ugrožen i opstanak ljudske vrste, jer ljubav je želeći drugome nešto što želiš sebi. Ko to zaista može, taj u sebi nosi klicu prosvetljenja koju je Bog podario svakom živom biću, pa i čoveku. Ljubav je u stvari dokaz Božje veličine.

Lepota?

– Da bi vam nešto bilo lepo, to pre svega morate da volite. Ono što volite, vi ćete u svojoj svesti i favorizovati. E, sad, sve te stvari koje posedujete manje su vam lepe od onih koje tek želite da posedujete. To je ljudska igra koja pomalo podseća na dečju. Lepota nije prolazna. Lepota ovekovečena u ljudskom umu doduše je apstraktna, ali je po volji onoga ko tu impresiju nosi. Tu lepotu moguće je dorađivati. Pa otuda sledi da je lepota stvar impresije svake individue ili, kraće rečeno, „vredi“ onoliko s koliko je jedinica – poena svaki pojedinac ocenjuje.

Život?

– Život je prolazno stanje koje ne sluti na dobro. To je neko već izgovorio. Ja mislim da je život nastao Božjom promišlju. Ni iz čega ništa ne biva i nešto ne može otići u – ništa. Očigledno da čovek kao jedino biće na ovoj planeti svesno svog postojanja, protoka vremena i beskonačnosti, nazire tajnu Božju iako nam je Bog doziran, takoreći, na kašičicu. Ali, dovoljno je nazreti iz, doduše malobrojnih, fizičkih i opipljivih dokaza da život teče i posle života. Čovek ima tu sreću da poimanjem tih istina shvata smisao razlikujući ga od besmisla. Jer, smisao fizičkog postojanja očigledno je vrsta iskušenja potrebnog duhu koji, za razliku od tela koje je prolazno, može biti beskonačna konstanta. Vi ne možete, ma ko da ste, od jednog minuta napraviti dva. Najbolje što možete je da život proživite u onoj dužini koju on zaista ima, sa svim onim nadama i zebnjama koje su vam date.

Najdraža uspomena?

– To može da bude koncert u „Sava“ centru novembra 2004.

Najbolja odluka?

– Da budem muzičar.

Najgora odluka?

– Isto to.

Najveća radost?

– Rođenje dece.

Najveća tuga?

– Smrt majke.

Šta biste na svom životnom putu promenili?

– Možda bi bilo bolje da sam se rodio na nekom drugom mestu i u neko drugo vreme.

Najveći san?

– Da dovršim svoj umetnički san.

Najveća vrednost u životu?

– Sâm život. Svaka sekunda života ima neprocenjivu vrednost.

Slava?

– Slava je stanje odnosa sredine prema čoveku za koga kažu da je slavan. Taj odnos je promenljiv, različit i ne dozvoljava slavnome da se nedozvoljeno izdiže iznad onih koji su njegove pristalice i uzdižu ga u stvari tako visoko. Racionalno slavan može biti samo onaj ko prolaznost shvata na ispravan način i prihvata obavezu da u vremenu ostavi svoj pečat i trag. Slava je obaveza a ne privilegija.

Zdravlje?

– Može biti mentalno i fizičko, ali je i jedno i drugo uslovljeno i teško je reći koje je važnije. Ipak, mislim da sklad između ova dva modusa čini čoveka zdravim, a samo zdrav čovek može biti koristan i sebi i drugima.

Smrt?

– Neko je rekao da je smrt „san bez snova“. Očigledno je bio ateista. Siguran sam da duh živi i dalje.

Vera?

– Vera je nešto što bi, i da ne postoji u biću čoveka, trebalo izmisliti. Jer, gde nema vere, nema ni nade, nema nikakvog smisla.

Verujete li u sudbinu?

– Da, ali kao božansku kategoriju, kao hrišćanin.

Verujete li u onostrano?

– Sve vreme govoreći o Bogu artikulisao sam svoj stav o tome.

Novac?

– Zlo bez kojeg se ne može

Muzičko delo?

– Vivaldijeva *Četiri godišnja doba*.

Pesma, melodija?

– Ima ih više.

Knjiga?

– Dela Dostojevskog i Dobrice Ćosića.

Film?

– *Ljubavna priča*.

Pozorišna predstava?

– *Velika drama* Siniše Kovačevića.

Boja?

– Plava.

Putovanja?

– Obično kažem da sam prošao pola sveta i putovanja mi pružaju mogućnost da posedujem svet. Gde god da odete, otud nosite impresije i na taj način „posedujete“ ta mesta i predele. Tako ste posednik sveta.